

Jaromír Potužák

Proměny gymnaziální výuky dějepisu na Klatovsku v letech 1971-1995

Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2022, 99 stran textu.

Jaromír Potužák ve své diplomové práci navazuje na úspěšně obhájenou bakalářskou práci, ve které zpracovával identické téma v rozličném časovém období 1953-1971. Opět se zaměřil na tři hlavní roviny výzkumu, které je možné zjednodušeně popsat jako dějiny gymnaziálního školství v ČSSR a ČR 1971-1995, vzdělávání učitelů ve stejném časovém úseku a dějiny a proměny výuky dějepisu na gymnáziích v Sušici a Klatovech. Svou podstatou předkládaná diplomová práce spadá na pomezí odborně historického a didakticko-pedagogického výzkumu.

Z hlediska metod, jejichž prostřednictvím je výsledný text koncipován, použil Jaromír Potužák, zejména v posledním desetiletí hojně rozšířenou, metodu oral history, jež posloužila ke složení mozaiky dějepisné výuky na sušickém a klatovském gymnáziu pohledem pamětníků. Dále je využit mikrohistorický, prosopografický, biografický a částečně také historicko-antropologický přístup. Nechybí ani komparativní metoda pro srovnání dvou pošumavských gymnázií v Sušici a Klatovech. Všechny výše uvedené metody považuji za vhodně zvolené pro hodnocenou diplomovou práci. V přehledu literatury se autor musel vypořádat s neexistující syntézou zabývající se historicko-didaktickým přehledem výuky dějepisu ve druhé polovině 20. století. Přesto prokázal dobrou znalost dobové i současné literatury s hojným využitím klíčových archivních pramenů.

Struktura práce je logická přehledná. Autor vždy nejprve charakterizuje školské reformy a proměny výuky dějepisu z celostátního hlediska, které následně komparuje s realitou výuky dějepisu na konkrétní školské instituci. Dále nechybí ani medailonky významných didaktiků dějepisu a středoškolských vyučujících na gymnáziích v Klatovech a Sušici. Kromě rozhovorů s pamětníky Jaromír Potužák dále využívá zejména školní kroniky a prameny osobní povahy. Pro zmapování významných předělů v dějinách československého a českého školství jsou nejčastěji využity věstníky MŠMT. Teoretická východiska pro změny ve výuce dějepisu poté čerpá z klíčových časopisů Společenské vědy ve škole a Historický obzor. Velkým plusem je taktéž obsáhlá přílohová část, která konkrétně a ilustrativně doplňuje textové kapitoly.

Diplomová práce vykazuje pouze drobnější formální nedostatky, které ale zásadně nekazí výslednou podobu předkládaného textu. V závěru autor trefně poukazuje na značný rozdíl mezi teoretickými východisky inovativní výuky dějepisu, jejíž koncepce se začala objevovat již na počátku 80. let 20. století a skutečnou praxí, která dále běžela v zajetých kolejích. A bohužel je nutné konstatovat, že je tak činěno v mnoha případech i v současnosti.

Na základě výše uvedeného práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit stupněm **výborně.**

V Českých Budějovicích dne 17. 5. 2022

Mgr. Jaroslav Král